

tođ „podpéznički“. Pa tacih primkov, ki jih Vi po svoje nikakor ne morete tako razločno pisati, de bi jih vedili kako brati, je brez števila veliko, postavim: Pekee ima dva onemljena e; Tévželj (častitljivi Gospod tega primka mi ne bodo zaméрили, de jih tukaj v misel vzajemem) ima visok, zatégnjen in s predglasnim i združen prvi e, in v zadnjim zlogu je onemljeni e; Zelenévic, prvi e je onemljen, drugi e globok in nezatégnjen (tief und unbetont), tretji e spet globok pa zatégnjen in zadnji i onemljen. Vse to moj in stari slovanski pravopis na tanjko razloči, po Vašim pravopisu se mora pa ugibati, in če se ne ugame, bo zmota ali pa sméh. Gospod H. Frejer, ki je imena vasí in sosésk popisoval, ni mogel pri veliko imenih drugač pokazati, kako jih gre izreči, kakor le z mojim pravopisam. Kdor hoče predgovor njegovih bukev, ki se jim pravi: „Alphab. Verzeichniss aller Ortschafts- und Schlösser-Namen des Herzogthums Krain, Laibach 1846“, brati, se bo tega lahko sam prepričal.

(Konec sledi)

F. Metelko.

Povodinj na Koroškim.

Okoli Belaka je nam dozda vés čas dežjá le pomanjkovalo — 1. dan tega mesca pa je jelo deževati in je deževalo do 2. do poldneva, in Drava se je tako narastla, de že več lét ni tako velika in huda bila. Od polnoči perviga tega mesca je jela derva nositi, ktere je, kakor se sliši, v zgornji Dravski dolini fužinarju Vitmanu in tudi drugim vzela; potergala je tudi 3 kajže, več mostov; tudi dve kravi, eno svinjo, eniga konja, veliko snopja, in več družiga hišniga orodja je nesla proti Marburgu. Veliko škode je pa posebno na polji storila. Česar pa Drava ni vzela, je Zila potergala, ktera še danes raste in posebno tukaj na Peravi zemljo terga in lepo stoječe setvine zasipa.

Iz Perave zunaj Belaka 3. maliga serpana 1848.

Lesjak.

Slovenske reči.

Častiti gosp. Tomše, kaplan v Žiréh in ud slovenskiga društva nam pišejo, „de se je tudi v Njih samotni dolini jela vnmati ljubezin za slovenšino, in pravijo, de je ondašnjim kmetam posebno to všeč, de se bo domači jezik v kancelije vpeljal, ter so rékli: „Tega je bilo že davnej potreba; to je enkrat pametna.“ — Tako je práv, pravijo gosp. Tomše, naš jezik ni ciganski ali tatinski, kakor smo ga od Nemškutarjev še pred malo leti imenovati slišali; — cigan se po ptujih deželah klati in tat tãme íše, mi pa smo v očetovim domu in očitno govorimo in delamo“.

Pogoriša na Krajskim.

Komej je Zatičina pogorela, kjer je med 43 pogorelci le 10 zavarvanih, je pogorela tudi Soderšica, kjer je razun cerkve, šole in farovža vse pogorelo, poslednjič pa tudi gorenja Brezovica. — Povsod je — kakor se sliši — malo zavarovanih pohištev, kar očitno kaže, de je nemarnost hišnih gospodarjev po kmetih še silno velika!

Iz Dunaja.

Naš presvitli Nadvojvoda Janez izvoljeni predstojnik nemške države (Reichsverweser) — so razglasili 6. dan tega mesca naznanilo, de radovoljno prevzamejo to imenitno opravilstvo, de se bojo tedej za tega voljo berž v Frankfort podali (8. dan tega mesca), se pa kmalo na Dunaj vernili, državni Dunajski zbor 18. dan tega mesca začeti.

Državni zbor se še ni začel, zato ker potrebno število poslancov še ni skupej prišlo. Veči del poslancov so kmetje, med katerimi še clo nekteri nemškiga jezika ne uméjo. Dunajski Novičarji tedej zlo tožijo, de je premalo tacih poslancov, ki imajo potrebne vednosti od postav in družih državskih reči, „zakaj prvi zbor bo imel postave nove vladije ustanoviti; — kakó bojo pa kmetje, čeravno sicer pošteni in umni možje, od tacih reči govoriti mogli, od katerih niso nikdar nič slišali!“

Iz Ljubljanskiga glediša.

V pomoč nar revnišim pogorelcam št. Vida poleg Zatičine je pretečeno saboto napravilo slovensko društvo Ljubljančanam večerno veselico s petjem mnogih slovanskih pesem in pa z Linhartovo igro, ki se imenuje „Zupanova Micka“. Od vsiga tega bomo drugo pot kej več povedali; danes le povémo, de je imenovana igra neizrečeno dopadla, de so se gosp. igralci in gosp. igravke slavno obnesli, de je bilo glediše čez in čez polno in de milodarna veselica je naklonila pogorelcem čez 120 gold. čistiga dohodka.

Od železnice v Ljubljani.

Pretečena sabota je bila Ljubljančanam imenitn dan. V gledišu pervikrat po veliko veliko létih slovenska vesela igra — v kolodvoru železnice pa veselica delavcov, ki so vunanje zidovje poglavitniga pohišta dokončali. Pa kaj nam pomaga, de bo kolodvor Ljubljanski (Bahnhof) že létas dokončan — kjer je še v Zalogu toliko dela, še več pa med gorami poleg zidaniga mosta! Še prihodnje léto je mende ne bomo imeli železnice do Ljubljane; do tistihmal bojo vunder naši priserčni Ljubljančanje šli na železnico — ne pa, kakor zdej sploh pravijo — na ajzenpôn!!!

Očitna zahvala.

Častiti gospod fajmošter Matevž Ravnikar, bravcam Novic pod imenam „Poženčan“ slavno znan slovenec, ki v prvi versti pridnih in učnih rodoljubov stojé, so prijazno podarili vse svoje veliko veljavne spiske slovensko-nemškiga besednika, kteriga so že skorej sami dokončali. Bog daj srečo in dolgo življenje tacim možem, ki se zraven svojiga poklica tudi za prid svoje domovine v lepih delih neprenehama trudijo!

Hvala tudi časti vrednimu gosp. Majniku, učniku za prvo latinsko šolo v Idrii, častitimu gosp. Andreju Fleišmanu, botaniškemu vertnarju, in pa gosp. Šeberju, ki so tudi s podeljenimi besedniki slovenskemu društvu na pomoč prišli.

Odbor slovenskiga društva.

Današnjemu listu je perdján 12. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajski	
	8. maliga serpana.	3. maliga serpana.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	3	2	10
1 » » banaške	2	6	2	10
1 » Turšice	1	25	1	30
1 » Soršice	—	—	1	50
1 » Reži	1	40	1	38
1 » Ječmena	1	9	—	—
1 » Prosa	1	44	1	40
1 » Ajde	1	40	1	33
1 » Ovsá	—	54	—	52

Pervák med vsimi pa je bil enoglasno gosp. J. M. — igralec župana, spoznan, ravno tisti gospod, ki se je unidan (Kdo je mar?) izvrstniga govornika skazal. Ni mende mogoče krajnskega župana boljši pred oči postaviti, kakor ga je gosp. J. M. v vsih, tudi nar manjših rečeh! — Glažek, gosp. J. K. je bil od nóg do glave prilizajen zakotin sleparček, smešen pri vsaki stopnji, ki jo je storil, smešen pri vsaki besedi, ki jo je izgovoril. — Gosp. Ž. B. je bil Anžè. Ta gospod je za igro „kmečkih fantov“ kakor vstvarjen, in težko ga bo kdo v tacih igrah prekosil. — Dobro sta se tudi gosp. vit. H. in gosp. S. kot Tulpenhajm in Monkof vědla, pa nista imela dovolj priloznosti, se posebno skazati. Tulpenhajmova pesmica pod oknam je kaj lepa. —

Pred „Županovo Micko“ smo slišali ilirski kor peti, ki je bil zlasti v basih premalo močan, torej tudi ni posebno dopadel. Tomazovičeva pesem „Hčere svēt“ nima za Slovenca nobene vrednosti. Mila pesmica „Kje so tiste rožice“ od gospodične P. lepo péta, bi bila še bolj dopadla, ko bi jo bila hitrejši péla. — Planinar gosp. Potočnika, ki jo je gosp. vit. H. slavno pél, po pravici stoji v prvi versti slovenskih pesem. — Sklep petja je bila stara gorenska smešnica, ki so jo naši Krakovčanje prav možko péli. Kako ljubi so nam ti pevci, se je nar očitniši iz tega vidilo, de so bili z enoglasnim „Živijo“ pozdravljeni, ko so se na igrališe prikazali. Kakó pa je to, de jih je bilo ta večer veliko menj, kot pervikrat? Ah jih je kdo zdrazil? Pred ko ne! zakaj duhovi raspártije si dan današnji prizadevajo kjer koli morejo edinost in spravo podkopati, in ta namen doseči, jih tudi ni sram lagati. Nadjamo se, de naši spoštovani Krakovčanje takim podpihačem ne bojo ne besedice verjeli in drugo pot nas spet vsi s svojim prijetnim petjem razveselili. —

Poslednjič pa se zahvalim v imenu slovenskiga društva vsim, ki so pri današnji večernici v pomoč št. Vidških pogorelcov péli in igrali, in takó ob enim dve dobri deli storili: slavo slovensine povzdignili, in ubogim pomagali. Dr. Bleiweis.

Milodare za pogorelce v Soderšici in št. Vidu

nabéra tudi vredništvo Novic. Kdor je namenjen tem revežem kej pomagati, naj pošlje mili dar meni, ali pa nej ga odrajta v štacuni gospoda Franceta Souvana na velikim tergu v Ljubljani. Vsi darovi bodo v Novicah oznanjeni. — Če se nabirajo po Krajnskimi milošnje za vunanje dežele, se spodobi, de nar poprej pomagamo domačim revežem! Dr. Bleiweis.

Žalostno oznanilo.

Pretečeni petek popoldne so slovesno pokopali gosp. Dr. Blažeta Krobata, c. k. dvorniga in sodnjiga pravdosrednika i. t. d., ki je v 51. létu svoje starosti po dolgi pèrsni bolezni 13. dan tega mesca, z Bogom práv lepo spravljén, umerl. Udova in 5 otrok žaluje po očetu — slovenska dežela pa po iskrenim rodoljubu, ki ji je rajni v resnici vseskozi bil! Škoda škoda tacih mož, ki so Slovenci iz praviga narodniga občutka! — Počivaj mirno věrli mož!

Novičar.

Pod tem nadpisam vam bomo vsak teden v Novicah vse imenitniši novice ob kratkim na znanje dajali. — Od pretečene srede se ni nič posebniga zgodilo. Iz Laškiga se ta teden ni nič noviga zvedilo; sliši se, de zmirej nove armade na Laško gredó. — Na Francozkim je zopet mir. — Rusi so se začeli nekoliko na noge spravljati; kolera je ondi huda. — Nadvojvoda Janez

je bil na svojim popotovanji v Frankofort povsod z veliko častjo sprejet. Ta Gospod — pred malo časam predstojnik mirnih kmetijskih in obertniških družb — je zdej predstojnik nemške deržave, Cesarja namestnik v Dunajskim deržavnim zboru in pa srednik in spravnik med Hrovati in Ogri. Težko butaro je prevzel: Bog mu daj moč, pravico povsod dognati! Hrovati je in Ogri se pripravljajo v vojsko eden zoper družiga. Zdej so začele že nemške Novice spoznovati, de Hrovaška reč je pravična, in de je Ogrs sama ošabnost s slepôto udarila. — Pripravljanje poslancev za pomenke deržavniga zbora se je začelo, pa težave imajo, kér je iz Poljskiga veliko poslancev, ki clo nič nemškiga ne uméjo. — Dozdani prvi minister Pillersdorf je odstopil, in ž njim tudi vsi drugi ministri, razun dveh. Novi še niso izvoljeni. — Unidan sta prišla clo dva Amerikanca (?) Dunajčanam srečo vošit za pridobljeno konstitucijo in sta prinesla 8000 gold. junaški šolski mladosti v dar. — Kakor se tedej kaže, ne bo treba več v Ameriko naših denarjev pošiljati; jih bomo raji domá obderžali. Gospoda Pirca pa bimi Krajnci radi iz Amerike nazaj dobili. — Gosp. Knobler, misijonar v Afriki, ni ob življenje prišel, kakor so nekteri pripovedovali. — Praga je še zmirej pod vojaško obsédo, in že zdej ne vémo praviga vzroka ondašnjiga punta; mende Windišgréc nima tacih gotovih spričevanj v rokah, kakor se je v začetku bahal. Volitve na Českim za Dunajski zbor so dobro dokončane. — Na Francozkim se pripravljajo, prav pametne postave za male šole po deželi dati: 1) de bo vsak otrok prisiljen, v šolo iti, 2) de se bo že po malih šolah nekoliko kmetijstva učilo, in 3) de šole ostanejo pod varstvom fajmoštrov.

Oznanilo slovenskiga društva.

Drugo pot bomo oznanili vse reči slovenskiga društva, ktere je dosihmal v svojih tedinskih pomenkih sklenilo. Danes le oznanimo, de, ker je po deželi ravno čas šolskih izprasevanj (eksamen), slovensko društvo ponudi brez plačila gosp. duhovnam in učitelam

600 iztisov lepo vezanih slovenskih bukvic,

ki so dobro znane in se imenujejo:

Kratke povesti s podobami

zoper terpinčenje živali.

Te bukvice so mladosti lepo primerjene, kratkočasne in podučne. Ker so v našim sedanjim pravopisu pisane in ker je poduk tega branja na prvi strani razložen, so tedej posebno za male šolarje in šolarce pripravne. Ako se jih bo veliko gospodov za-nje oglasilo, ne bomo mogli enimu po več kot deset iztisov dati. Odbor slovenskiga društva.

Popravitik.

V poslednjih Novicah se je pod nadpisam »Pogoriša na Krajnskimi« tiskarni pregrešek vrazil, namesto: »Komej je Zatičina pogorela« bëri: »Komej je št. Vid pri Zatičini pogorel.«

Današnjimu listu je perdjan 13. dokladni list.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji			
	15. maliga serpana.	gold.	kr.	10. maliga serpana.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	1	2	10		
1 » » banaške	2	8	2	10		
1 » Turšice.....	1	16	1	24		
1 » Soršice.....	—	—	1	48		
1 » Rēži.....	1	35	1	32		
1 » Ječmena.....	1	10	—	—		
1 » Prosa.....	1	41	1	37		
1 » Ajde.....	1	44	1	30		
1 » Ovsa.....	—	53	—	51		